

DEBRECZENI FÜGGETLEN UJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR: HELYBEN: EGY ÓRA 1 KORONA, NEGYEDÉVRE 3 KORONA, VIDÉKEN: EGY ÓRA 1 KORONA 50 FILLÉR, NEGYEDÉVRE 4 KORONA 50 FILLÉR

PÁRTOKTÓL FÜGGETLEN
POLITIKAI NAPILAP

FELELŐS SZERKESZTŐ: DR. HEGEDŰS LORÁNT
KIADÓTULAJDONOSOK: HOFFMANN ÉS KRONOVITZ
SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL: PIAC-UTCA 49

A király betegsége

Nem változott a felség állapota

A király környezete és az orvosok ma már egyaránt biznak a király gyors fölépülésében, amire a jelekből következtetni is lehet.

A király állapotáról a következő táviratok számolnak be:

Az orvosok bizalma.

Bécs, április 23. Délben közli a *Neues Wiener Tagblatt* egy, a király környezetéből való személyiség, hogy a király délelőtt *írsebb volt, mint reggel*, lehangoltság nem látszik rajta és mind a két reggelijét jó étvágygyal fogyasztotta el. A *fáradtságnak nyoma sincs rajta*, kora reggeltől dolgozik és azt hiszik, hogy az *éjjel jelentkezett köhögési inger nem lehet nyugtalanító jelnek tekinteni*, hanem ez a köhögési inger természetes következménye a hurut oldódásának. Ezt az is bizonyítja, hogy a köhögés következtében elegendő volt a nyálkaváladék és a köpet. A király környezetében vasárnap nagy volt a nyugtalanság a hirtelen fölépített lázas hőmérséklet miatt, de most biznak abban, hogy a király egészséges szervezete kiheveri a betegséget.

A múlt éjszaka.

Schönbrunn, április 23. A király legszűkebb környezetében az a vélemény, hogy a király állapota tegnap óta *ismét tetemesen javult*. Amilyen pesszimiztikus volt a fölfogás a hét elején, olyan reményteljes most. Minden jel arra mutat, hogy a király szervezete a betegséget már legyőzte. A király az éjszaka általában igen jól töltötte. Nyolc óraker nyugalomra tért és éjjel nyugodtan aludt. Csak ekkor fogta el a köhögési inger, amely nagy szünetekkel hajnali három óráig tartott. A köhögési inger semmiképpen sem nyugtalanító jelenség, mert csak természetes visszahatása az efaixa hurutoknak. A király ma reggel is igen jól érezte magát. Reggelijét igen jó étvágygyal költötte el. Erőbeli állapota kitünő és a láznak semmi nyoma sincs.

Bécs, április 23. Ortner dr. és Kerzl dr. tegnap este megvizsgálták a királyt és megállapították, hogy őfelsége állapotában tegnap délután *nem történt változás*. Este nyolc óraker a felség lefeküdt és nyugodtan aludt körülbelül éjjel, de innen kezdve többször fölébredt, mert köhögni kellett. Bár a király fölébredése után mindig hamar elaludt, a köhögési roham rövid időközökben ismétlődött. Kerzl dr. és a komornyik a szomszédos szobában volt, de nem volt szükség rá, hogy bármelyikük is a felség hálószobájába menjen. A király a szokott időben, kevéssel négy óra után kelt föl, megivott egy csésze teát, evett egy kis süteményt és rögtön ismét dolgozni kezdett.

Reggel hat óraker Kerzl dr. ismét megvizsgálta a beteget s megállapította, hogy a *hurutos tünetek még változatlanul megvannak, láz nincs és az érverés rendes*. Az étvágy és az erőbeli állapot kielégítő. A király ma nem volt olyan friss és jókedvű, mint máskor, mert éjjeli pihenése nem volt zavartalan. Kerzl dr. észleleteit telefonon közölte Ortner dr.-al, aki a vizsgálatnál nem volt ott.

A király délelőtt megtartotta a szokásos fogadásokat. Tíz óraker egy csésze erőlevest

kapott és munkája közben fogadta Mária Valéria királyi hercegasszonyt. Délelőtt a köhögési inger *kisebb volt* és a köpet elégséges volt.

Hivatalos jelentés.

A hivatalos lap mai száma a király állapotáról a következő orvosi jelentést teszi közzé:

Ő Felsége állapotában ma *semmi jelentékeny változást* megállapítani nem lehetett. A *hurutos tünetek változatlanok*. A szív működés, az étvágy és erőbeli állapot *kielégítő*. Kelt Bécsben, 1914. évi április 22-én, este. Kerzl dr. s. k. kezelőorvos, Ortner dr. s. k. tanár.

A király állapotáról ma hivatalosan azt közlik Bécsből, hogy az éjszakát köhögési inger zavarta. A hurutos jelenségek egyforma intenzitással vannak jelen. Az erőbeli állapot és étvágy *kielégítő*.

Elmarad a miramarei ut.

Bécs, április 23. Ama hírrel szemben, hogy a király fölgyógyulása után *Miramareba* fog menni, a *Neues Wiener Tagblatt* a következőket jelenti:

Az utolsó napokban fölmerült ama hírrel szemben, hogy az uralkodó fölgyógyulása után délvidékre megy üdülni, ma már határozottan ki lehet jelteni, hogy *ez az utazás nem fog megtörténni*, mert a királynak az a rendíthetetlen álláspontja, hogy *neki elég minden évben két hónapi üdülés* és nem engednek neki több szabadságot uralkodói kötelességei sem, amelyek *előbbre valók neki, mint egészsége*. Ha kezelőorvosa rá is bírja venni a királyt levegőváltásra, legfőbb arról lehet szó, hogy *a király néhány hetet Lainzban töltjön*. Ha azonban az uralkodó erre sem hajlandó, akkor csak arról lehet szó, hogy a király *valamivel korábban megy Ischlbe, mint máskor*. Mindez persze csak tervezgetés és a király elhatározásától függ. Az ilyen javaslatokat azonban ő felsége már nagyon gyakran elutasította, mondván:

— *Nekem nincs szükségem üdülésre, majd minden újra jó lesz, mint már annyiszor történt.*

A trónörökös utja.

Bécs, április 23. Még mindig nem tudják, hogy a trónörökös mikor érkezik ide Konopistból. Schönbrunnban ma azt mondták, hogy a trónörökös csak közvetlenül budapesti utazása előtt érkezik Bécsbe s csak rövid ideig marad itt, kihallgatásra megy Schönbrunnba s azután elutazik Budapestre.

A király estebédje.

Bécs, április 23. A felség ma délután öt óraker fogyasztotta el három fogásból álló estebédjét igen jó étvágygyal.

Tegnap a király maga állapította meg a mai étrendet s ma délben ennek megfelelően ismét erős bouillont, könnyű marhahúst és befőttet tálaltak fel. Estére szintén leves, azután borjusült főzelékkel és spárga volt az étrenden.

Konopist, április 23. Ma este kedvező hírek érkeztek Bécsből a király egészségéről.

Előkészületek a szoborleleplezésre

A Kossuth-szobor-bizottság ülése

Tíz nap választ még csak el a Kossuth-szobor leleplezésének idejétől s így a rendezőbizottság már erélyesen munkában van, hogy a leleplezési ünnepély minél sikeresebb, fényesebb legyen.

A rendező bizottság ma délután is ülést tartott, amelyen tudomásul vették és jóváhagyták azokat az intézkedéseket, amelyek eddig történtek. Tudomásul vették, hogy Kossuth Ferenc helyett *Apponyi Albert* gróf jön le Debrecenbe és hogy naponként érkeznek bejelentések arról, hogy testületek, hatóságok küldöttségei érkeznek Debrecenbe. — Eddig *negyvenhat jelentkezés* érkezett a polgármesterhez, ezek között a hajduvárosoké, valamint Szabolcsvármegyéé és Nyiregyházáé, ahonnan nagyobb számban érkeznek vendégek.

A bizottság megállapodott abban is, hogy *a banketet a Nagyerdőn tartják meg*, hogy továbbá az egyes vendéglőkben egy bizonyos számú szobát tartsanak fenn a vendégek részére. Ha azonban nagyobb számú szobára lenne szükség, akkor a *Dmke-internátust* venni igénybe, amelynek elég helyisége és fölszerelése is van. Szóba került még, hogy kik lesznek a hivatalos szónokok, miután azonban e tekintetben az utolsó pillanatig változás állhat be, megállapodásra a bizottság nem jutott.

Tekintettel arra, hogy a rendező bizottságnak most az utolsó héten igen sok dolga lesz, igen süriin fog ülésezni.

A mai jelentkezők közt egy különösen érdekes jelentkezés van. Jules *Seccheli*, a Giornale d'Italia egyik szerkesztője óhaját ugyanis részt venni a leleplezési ünnepélyen s ezért a következő levelet intézte Kovács József polgármesterhez:

Budapest, 1914. április 22.

Igen tisztelt Polgármester Ur!

Olvastam az újságokban, hogy az Ön városában Kossuth Lajos szobrának leleplezése most, május 3-án lesz.

Debrecen fontos szerepet játszott a Nagy Halhatatlannak, a Kormányzónak életében (akit én személyesen ismertem Turinban).

Legutóbb is az Ön városa sokat hallatott magáról a bomba borzalmas merénylete alkalmából, amely az egész világ megdöbbenését és felháborodását keltette fel.

Röviden: örömmel vennék részt ezen a leleplezésen és szeretnék arról írni valamit az olasz sajtóban. Ezért veszek bátorságot magamnak, hogy Önt, Polgármester Ur, arra kérem, sziveskedjék engem értesíteni, hogy a leleplezés tényleg május 3-ára van-e kitűzve és hogy kaphatnék-e — mint olasz újságíró — némi kedvezményeket debreceni két napos tartózkodásom idejére.

Minden esetre szeretnék biztosítani magamnak egy szobát egy szállodában (melyet kész vagyok megfizetni) tekintve, hogy igen sokan fognak oda érkezni s nem szeretnék szoba nélkül maradni.

Sziveskedjék nekem válaszolni és más most élénk köszönetemet fejezem ki Önnek lekötözö szivességéért. Bocsásson meg a háborgatásért és fogadja Polgármester Ur megkülönböztetett tiszteletem kifejezését.

Jules Secheli,

a „Giornale d'Italia” munkatársa.

Van-e már program a szoborleleplezésről.

A polgármester megadta a kívánt fölvilágosításokat és értesítette, hogy mindenben a város vendége lesz.

Megkezdtek a költségvetés tárgyalását

A képviselőház ülése

A képviselőház mai ülésén a bizottságok megválasztása után ma megkezdte a költségvetés tárgyalását. A Ház a költségvetést általánosságban el is fogadta.

Az ülésről fővárosi tudósítónk a következőket jelenti:

A bizottságok megválasztása.

Tizenegy órakor nyitotta meg az ülést Beöthy Pál elnök. Bemutatta a delegációk összehívásáról szóló kéziratot.

Tisza István gróf betérjeszti az 1913. évi negyedik negyedben előfordult tulkiadásokról szóló állami számvevőségi jelentést.

Ekkor megkezdtek a bizottságok megválasztását, melyekre a szavazást részben történt, mert a horvát képviselők a közoktatásügyi bizottság és a 6-ik bizottság tagjaira nem szavazhatnak.

A szavazás 12 óráig tartott.

Az eredmény kihirdetése után az elnök az ülést felfüggesztette.

Szünet után Hegedüs Kálmán a költségvetést ismertette.

Vajda Sándor (nemzetiségi) gunyosan emlegeti, hogy az ellenzék nincs a Házban e fontos kérdésnél. Az ellenzék és sajtója olyan nyíltan csinálja a ruszofil politikát, hogy ha a románok így tennének, mindjárt hazatérőnek neveznék őket.

Tisza István gróf miniszterelnök válaszol Vajdának s azt mondja, csodálkozik Vajdán, mert hiszen éppen ő volt az, aki a Gerovszkiakkal érintkezett.

Rövid vita után a Ház a költségvetést általánosságban s a kisebb tárcákat is elfogadta.

Beöthy László ezután ismertette a belügyi tárcza költségvetését.

Elnök a tárgyalást megszakítja s indítványozza, hogy a Ház holnap válassza meg a delegációkat s azután folytassa a költségvetés tárgyalását.

A képviselőház a napirendi indítványt elfogadta, mire az ülés véget ért.

Merénylet után öngyilkosság

Félelmében felakasztotta magát

A szomszédos Hajduhadházi községnek szenzációja van. Ma a kora délelőtti órákban a község háza udvarán egy földműves rálőtt a szomszédjára, akivel folytonosan civakodott, majd a következményektől való félelmében felakasztotta magát és meghalt.

Hajduhadházon egymás mellett lakott Szabó Miklós és Rezes László. Szabó valami mezei kárt okozott Rezesnek, aki erre a községi előjárásnál bepanaszolta a szomszédját két korona kárösszeg megítélésére. Ma délelőttre voltak a felek megidézve a község házára. Szabó már napokkal azelőtt hangoztatta, hogy ő nem megy a törvény elé, hanem másképpen intézi el a dolgot ellenfelével.

A földműves nyilatkozatát hirül vitték Rezesnek, aki ebből arra számított, hogy békes uton megegyeznek. Ma reggel nyolc órakor már a község háza udvarán várakozott Rezes László. Kévéssel azután megjelent Szabó is. Körülnézett az udvaron s midőn megpillantotta szomszédját, felé tartott.

Rezes köszönni akart s éppen a kalapjához nyult, mikor Szabó Miklós kabátja zse-

béből hirtelen forgópisztolyt rántott elő, ráfogta Rezesre s ezt kiáltotta:

— Na, most leszámolunk!

A következő pillanatban elsütötte a revolvért. A lövedék szerencsére nem talált. A fegyver éles döbbenésére sokan összefutottak és a megrémült földműves segítségére siettek. A zürzavarban Szabó eldobta a pisztolyt. kimenekült a község háza udvarából s futott haza a lakására. Elreteszelte a kaput, nehogy az utána iramodók könnyen behatoljanak.

A merénylet abban a feltevésben volt, hogy Rezes László meghalt s ezért a büntetéstől való félelmében bezárkózott egy kamrába s felakasztotta magát. Mire a községi emberek rátörték az ajtót, Szabó Miklósban már nem volt élet. Eltorzult arccal lógott egy kötéféken. A hajduhadházi előjáróság telefonon jelentette az esetet a debreceni ügyészségnek, amely az öngyilkos eltemetésére megadta az engedélyt.

A mexikói háború

Az amerikai tengernagy nyilatkozata.

Páris, április 23. A Newyork Herald jelentése szerint Fletcher tengernagy Diaz verakuzi polgármesternek, az egyetlen föltalálható hivatalos személynek nyilatkozatot juttatott kezébe, amely ezt mondja:

A Verakruzban álló tengerészeti haderő kényseritve látta magát a verakuzi vámhivatalt és kikötési helyeket felügyelet alá venni. Kérjük közreműködését a rendfőntartásban és a gyilkosságok megakadályozásában. Az Egyesült-Államok hadserege Verakruz város polgári ügyeibe csak annyiból fog beavatkozni, amennyiben a közrend és a közegészségügy szükségessé teszi. A város lakói békében mehetnek dolgaik után, mert az Unió flottájának védelme alatt biztonságban érezhetik magukat. A háztulajdonosok szigorú kötelessége lesz vigyázni arra, hogy ablakaikból sem az amerikai csapatokra, sem bárki másra ne lövöldözzenek. Ezek a haditörvényekkel ellenkező cselekmények szigorú intézkedéseket vonnának maguk után.

Huszonöt évig is.

Páris, április 23. A Newyork Herald jelenti Mexikóból: Huertát a város lakossága, amikor átkocsizott a városban, lelkes ovációban részesítette. Huerta beszédet intézett a tüntetőkhöz.

A verakruzi harc.

London, április 23. A verakruzi harcáról a „Daily Mail” a következőket jelenti: A hadihajók reggel nyolc órakor kezdték bombázni a várost, miután Badger tengernagy még kétezer katonát szállított partra, a már korábban partra szállított ezer ember támogatására. A „Prairie” szállítóhajó és a „Chester” cirkáló félóra hosszat lövöldöztek a várost öthüvelykes ágyukból. Sok házat és középületet rommá löttek, közöttük a tengerészeti akadémiát és az arsenált. Az amerikaiak azután előrenyomultak a város közepé felé és gépfegyverrel és kézfegyverrel elűzték a szembekerülő kisebb mexikói csapatokat. A mexikóiak az ablakokból és a házak tetejéről lövöldöztek az amerikai katonákra, akik szuronnal és dorongokkal ütték el őket. Félkettőkor a város az amerikai csapatok kezében volt. A szállókat és üzleteket, amelyeket tulajdonosaik becsuktak, újra kinyitották és minden egyes házat átkutattak fegyveresek után.

Az osztrák és a magyar alattvalók védelme.

Bécs, április 23. Mint a „Zeit” jól értesült részről jelenti, a forgalomban lévő hírekkel ellentétben a monarchia egyelőre nem szándékszik hadihajót küldeni a mexikói tengerparthoz. Az osztrák és magyar alattvalók védelméről valószínűleg a német hajók foglalkoznak gondoskodni.

Gyermeknap Debreczenben

Debrecen, április 23.

Az Országos Gyermekvédő Liga a Debreceni Patronage egyesület közreműködésével folyó évi május hó 15-én és 16-án tartja meg Debreczenben „gyermeknapját”. Már több ízben szólottam e lap hasábjain az Országos Gyermekvédő Ligáról és annak gyermeknapjáról, most csak meg akarok emlékezni röviden arról, hogy mit is csinál az Országos Gyermekvédő Liga, a gyermeknapon befolyó összeget pedig milyen célra fordítja. Az Országos Gyermekvédő Liga felveszi a gyermekvédelmi törvény határozmányai értelmében az állami gyermekmenhelyeken fel nem vehető gyermekeket, a züllésnek indult, vagy erkölcsi romlásnak kitett gyermekeket e célra berendezett intézeteiben, míg az ipari továbbképzést igénylő gyermekeket az általa fentartott tanonc-otthonokban helyezi el; az állami gyermekmenhelyeken levő külföldi illetőségű gyermekek tartásdíjainak fizetését elvállalván, ezáltal itthon tartásukat lehetővé teszi és megmenti őket a magyarságnak; részt vesz a csecsemő-halálozás és a tüdőgyümökör (tuberkulózis) elleni küzdelemben is és e célra egy csecsemő-otthont és tüdőbeteg gondozó intézetet tart fenn.

Felsorolom most mindazon intézeteket, melyeket a Liga fent tart és melyeknek fentartási költségeit leginkább a gyermeknapon befolyó jövedelemből meríti:

a) Nevelőintézetek:

I. Leánynevelő intézet, Ecsér (Pest m.), 30 javítónevelésre utasított leány befogadására.

II. Leánynevelő intézet, Makó (Csanád m.), 100 züllött és javítónevelésre utasított leány befogadására.

III. Fiúnevelő intézet, Rákoskeresztúr (Pest m.), 35 züllött fiúgyermek számára.

IV. Fiúnevelő intézet, Nagyszőlős, 100 züllött fiúgyermek számára.

V. Árpád-otthon, Szeged, 66 züllött és javítónevelésre utasított fiúgyermek számára.

VI. Szilágyi-otthon, Szalocza (Trencsén m.), 35 züllött fiúgyermek számára.

VII. Széchenyi-szeretethez, Sopron, 50 javítónevelésre utasított fiúgyermek számára.

b) Iparostanonc-otthonok:

I. Kolozsvári otthon. Befogadóképessége 43 tanonc.

II. Nagyváradi otthon. Befogadóképessége 40 tanonc.

III. Szegedi otthon. Befogadóképessége 45 tanonc.

IV. Pozsonyi otthon. Befogadóképessége 43 tanonc.

V. Temesvári otthon. Befogadóképessége 80 tanonc.

VI. Nyiregyházi otthon. Befogadóképessége 50 tanonc.

c) Fürdőtelepek és dispensaire:

I. Andrassy Gézané grófné-féle fürdőkonviktus, Oláhpaták (Gömör m.), Befogadóképesség 25—25 fiúgyermek, július és augusztus hónapban.

II. Edelsheim-Gyulay Lipót-féle fürdőkonviktus, Felsőelefánt (Nyitra m.). Befogadóképesség 20—20 leánygyermek, július és augusztus hónapban.

III. Széchenyi Lászlóné grófné-féle fürdőkonviktus, Remetevasgyár (Ung m.). Befogadóképesség 22—22 leánygyermek, július és augusztus hónapban.

IV. Az Országos Gyermekvédő Liga által fentartott dispensaire a Fehér kereszt gyermek-kórházban Budapesten.

V. Az Országos Gyermekvédő Liga nap-

közi bölcsődéje Kassán.

Az Országos felsorolt intézetek Ezen intézetek ködnek, ami a J. tik. Debreczenben valamint a gyerekek részére eg melyekre nézve ban vannak; a pedig a Debrecz felállítandó fiat gálna, melynek Liga különben óhajtja.

Megérdem retetét és tám országos műk szolgálmi és tá hát ezekre a c napon.

Jaczkó

a szatmári

A kismajtés

Szatmári az ottani törv r o s á n Győr lelkész és 34 mán bünpörét megakadályoz halált halt J a tolikus püspök házmegye ke lákat meglátó ellenszégültek hatóság elleni rosán és társ meghalt, kettő ma csak 32 v

A ma r Németh J nökölt, a vad kir. ügyészség

Az elnö

vádoltakat, „jele n”-nel ember. Magá

kal vádolja Gergely elle

eliárás.

A bírós

lelkészt hallg szélni és kij is, a többi v

A bírósá re Maros

— 1913.

átiratban ér

Mikor megk hirdettem a

nép azt mo Jaczkovicsn

Láttam, hog tettem őket

vicstra, me teljesíti és

log. A nép e rem aká

mire én azt vannak köt

ha ti nem a és mondját

pápához és jön, mig az

Akkor hall mire figyel

zon és ne baj lesz.

Élénk

ban, hogy

rul akarta

gatóságban

A Deb

helyezi v

közi bölcsődéje és napközi gyermek-otthona Kassán.

Az Országos Gyermekvédő Liga tehát a felsorolt intézeteket létesítette és tartja fenn. Ezen intézetek a legszebb eredménnyel működnek, ami a Ligának csak dicséretére válhatik. Debreczenben is egy *iparostanonc-otthont*, valamint a gyengeelméjűek és hülye gyermekek részére egy *intézetet* óhajt létesíteni, a melyre nézve a tárgyalások már folyamatban vannak; a gyermeknap fele jövedelme pedig a Debreceni Patronage Egyesület által felállítandó *fiatalkorúak otthona* részére szolgálna, melynek felállítását és fentartását a Liga különben is teljes erejéből támogatni óhajtja.

Megérdemli tehát a Liga a közönség szeretetét és támogatását annál is inkább, mert országos működése mellett helyi célokat is szolgálni és támogatni akar. Adakozzunk tehát ezekre a célokra minél többet a gyermeknapon.

Fodor Emil.

Jaczkovics támadói a szatmári törvényszék előtt

A kismajtényi bűnpör főtárgyalása

Szatmárról táviratozza tudósítónk, hogy az ottani törvényszék ma kezdte meg Marosán György kismajtényi görög-katolikus lelkész és 34 kismajtényi görög-katolikus román bűnpörét, akik a múlt év április 10-én megakadályozták, hogy az azóta vértanúhalált halt Jaczkovics Mihály görög-katolikus püspöki helynök, a hajdudorogi egyházmegye kerületi főtanfelügyelője az iskolákat meglátogassa, sőt a csendőrségnek is ellenszültek. Az ügyészség magánosok és hatóság elleni erőszak miatt emelt vádat Marosán és társai ellen. A 35 vádlott közül egy meghalt, kettő Amerikába költözött, úgy hogy ma csak 32 vádlott fölött itélkezik a bíróság.

A ma reggel kezdődött főtárgyaláson Németh József dr. törvényszéki bíró elnököl, a vádot Fabó Zoltán dr., a szatmári kir. ügyészség vezetője képviseli.

Az elnök intézkedésére bevezették a vádlottakat, akik mind magyarul jelentkeztek „jelen”-nel. Valamennyi jó, magyararcu ember. Magánosok és hatóság elleni erőszakkal vádolja őket az ügyészség, csak Kádár Gergely ellen folyik izgatás miatt is az eljárás.

A bíróság elsőnek Marosán György lelkészt hallgatta ki, aki románul kezdett beszélni és kijelentette, hogy románul fogja ő is, a többi vádlott is védekezését előadni.

A bíróság megadta erre az engedélyt, mire Marosán a következőket vallotta:

— 1913. április 10-én Jaczkovics Mihály átiratban értesített, hogy meg fog látogatni. Mikor megkaptam Jaczkovics értesítését, kihirdettem azt a népnek a templomban és a nép azt mondta, hogy nem mutatják meg Jaczkovicsnak az iskolát és nem is fogadják. Láttam, hogy a nép izgatott és figyelmeztettem őket, hogy ne haragudjanak Jaczkovicsra, mert ő csak hivatalos kötelességét teljesíti és nem is olyan fontos az egész dolog. A nép erre azt mondta, hogy semmi esetre sem akarja, hogy Jaczkovics ide jöjjön, mire én azt válaszoltam: Az én kezeim megvannak kötve, én nem tehetek semmit, de ha ti nem akarjátok beengedni, menjetek oda és mondjátok, hogy ti már felebeztetek a pápához és a püspöki helynök addig ne jöjjön, míg az ügyetek a pápánál el nem dől. Akkor hallottam, hogy jönnek a csendőrök, mire figyelmeztettem a népet, hogy vigyázzon és ne álljon ellent a csendőröknek, mert baj lesz.

Élénk derültséget keltett a hallgatóságban, hogy Marosán itt önkéntelenül magyarul akarta folytatni a vallomást, ami a hallgatóságban azt a benyomást keltette, hogy

jobban tud magyarul, mint románul. Majd így folytatta:

— Április 10-én éppen miséztem a templomban, amikor 9—10 óra között egy papi ember jelent meg a templomban egy civilruhás ur kíséretében. Az utóbbit azonnal megismertem, Madarassy nagykarolyi főszolgabíró volt. A papi személy, aki nem volt más, mint Jaczkovics vikárius, hozzám jött és bemutatkozott, hogy ő az új hajduddrogói egyház püspökhelyettese. Én is bemutatkoztam és ezt mondtam neki: Más körülmények között szívesen láttam volna méltóságodat, de így nem. Jaczkovics azt mondta, hogy úgy emlékszik, mintha iskolatársak lettünk volna, mire én azt mondtam, hogy nem emlékszem. E beszélgetés közben a nép odatódult, ha jól emlékszem, Moldován Jakab vezetésével, körülvettek bennünket és azt kiabálták Jaczkovics felé:

— Kifelé, kifelé!

Jaczkovics látva a fenyegető helyzetet, kifelé indult, de azután ismét visszament kapujáért, amelyet ott felejtett. Én nem láttam, hogy mi történt, csak azt hallottam, hogy a nép folyton azt kiabálta:

— Kifelé, tessék kimenni!

Elnök: Hát a harangozást nem hallotta?

Vádlott: Hallottam, de nem tünt fel, mert máskor is megtörtént, hogy amidőn a hívők kimentek a templomból, gyermekek játékból meghúzták a harangot.

Elnök: Mikor a vikárius kiment a templomból, ön még benn volt?

Vádlott: Kevés ideig voltam benn láttam, hogy leányok jönnek befelé, de én a kezemmel intettem, hogy menjenek ki.

Elnök: Nem akkor intett a kezével, amikor ütötték Jaczkovicsot?

Vádlott: Nem, mert azt nem láttam. Azután én is kimentem az utcára, amikor már mindenki kiment és ekkor odállt elélem Madarassy főszolgabíró és így szólt hozzám: Tisztelendő ur, ezt jól csinálta! Én tiltakoztam a gyanúsítás ellen, mire odajött a vikárius is és azt mondotta: Tisztelendő ur, nem tud a népnek parancsolni? Én azt feleltem: Uram, én pap vagyok és nem zsandár.

Visszafordultam és haza akartam menni, de Madarassy főszolgabíró kijelentette, hogy ők az államhatalom képviselőiben vannak jelen és meg akarják látogatni az iskolát. Erre a néphez fordultam, mely lármázott és azt mondtam: Ezek tisztességes emberek, viselkedjétek ti is tisztességesen. Elmentünk azután az egyik iskolába, ahol Torszán tanító azt mondta, hogy a gyermekek már elmentek, mire a másik iskolába mentünk, ahol Csirsz Nikita tanító fogadott bennünket, akinek bejelentettem, hogy délután eljövünk meglátogatni az iskolát, mire ő kijelentette, hogy ne jöjjünk el, mert elvesztette a kulcsot. Én megismételtem előtte, hogy eljövünk az iskolát meglátogatni. Azután visszamentem a másik iskolába és ott hittanórát tartottam. Ora közben egyszerre csak megkondult az iskolacsengő, kitekinttem a teremből és láttam, hogy csendőrök vannak az iskola előtt s az összegyűlt nép fenyegető

magatartást tanúsít velük szemben, majd göröngyökkel kezd dobálózni.

Elnök: Ön azzal van vádolva, hogy a népet felbuzdította, hogy ne engedjék be a püspöki vikáriust.

Vádlott végül elismeri, hogy a Scapinnelli pápai nunciushoz küldött táviratot ő szövegezte és küldte el.

Csogej János nem érzi magát bűnösnek, ő nem ütötte meg, csak megsimogatta a vikáriust. Nem is tudja, ki ütötte meg.

Moldován Jakab: Csak a tiltakozó iratot szerkesztette, aláírásokat gyűjtött, de összeesküvéstről semmi tudomása sem volt. Ő is mondta a vikáriusnak, hogy hagyja el a templomot, de a ruhájához sem ért.

Bobis István: Bűnösnek érzi magát, mert vasvillát ragadott a csendőrök ellen.

Négy-négy vádlottat hallgattak ki, azután az elnök holnapra halasztotta a tárgyalás folytatását.

Sok potrohos között elvész a sértés

Urinök a járásbírószágon

Bírósági tárgyalást vezetni szellemileg, fizikailag egyaránt kínzó. Hatványozott mértékben az, a járásbírószágon büntető tárgyalásait ellátni, csiri-biri emberek apró surlódásai között igazságot osztani, becsületet védeni, injuriát megtorolni. Mert az emberek, különösen az asszonyok — a járásbírószágon tárgyalások igazolják — könnyen dobálóznak a becsületsértő, a rágalmazó kifejezésekkel, de éppen ilyen gyorsan futnak a bíró elé — igazságért. És a legvaskosabb becsületsértő kifejezéseket nyugodtan dobálja az a másik fejéhez, aki pedig a maga becsületére a legérzékenyebb.

A becsületen esett bunak foltozása aztán itt végeztetik sommásan a járásbíró előtt. Itt diktálja jegyzőkönyvbe hősies nyugalommal a gyári leány, hogy a szomszédasszony milyen szédítő kifejezések ágyugolyóisaival tépte ronggyá a becsületét. Mert a szomszédasszonyok fantáziája esodásan gazdag ezekben a kifejezésekben. A jegyzőkönyvet író fiatal jegyzők néha ki sem jönnek egy egész délelőtt a pirulásból.

Néha aztán, ritkábban, uriasasszonyok váltják fel derék alsóbb osztályaink hölgyeit. — Elegáns szoknyák suhognak, finom parfümök illatoznak a járásbírószágon folyosón. Persze, a hang ezeknél a tárgyalásoknál finomabb, a sértések azonban — sajnos — gyakran valaurban ugyanolyanok, mint amott.

Ma egy jól öltözött középkorú hölgy, K.-né volt a vádlott. A panaszos, egy elegáns fiatal asszonyka, N.-né, rágalmazás miatt tett feljelentést K.-né ellen. A két hölgy egy udvarban lakik. K.-nének valamije elveszett és lakótársaira gyanakodott. Ez még nem lett volna baj, de hangosan kifejezést is adott a gyanujának és egy alkalommal állítólag N.-né felé így kiabált:

— Csak dugja ki azt a tolvaj potrohát, majd megmotozatom.

N.-né magára vette a nem igen finom kifejezést és feljelentette a szomszédasszonyt.

K.-né a mai tárgyaláson, mely Vay Ádám bíró előtt folyt le, elismerte, hogy a kifejezést használta, de — ugymond — nem N.-nére értette, hanem általánosságban használta a kifejezést.

— Igen ám, — replikázott az élénk fiatal asszony — akkor én ráam értette, annál is inkább, mert abban az időben anyai örömök elé néztem és a potrohos szót reám alkalmazta.

K.-né azonban egy védőügyvéd ügyességével védekezett. Tanukat jelentett be annak igazolására, hogy mikor a sértő kifejezést használta, az udvarban három olyan asszony lakott, akire ráillett a potrohos szó. A tanúk csakugyan igazolták, hogy ez időben három asszony várt trónörökösöt a házban s ezen az

Használja a híres

H·A·J·D·U·S·Á·G·I

BAJUSZPEDRŐT!

mely legjobb az összes készítmények között

1 doboz 50 Allér.

Kapható a készítő

GRÓSZ NAGY FERENC

APANYEGYSZARVU, GYÓGYSZERTÁRBAN

DEBRECZEN, ROSSUTH-U. 8. A színház mellett

ahol minden bel- és külföldi különlegesség, szépségszerek, arckrémek, szappanok, illatszerek a legolcsóbban beszerezhetők.

A Debreczeni Vas- és Rézbutorgyár

helyezi vissza. Addig az összes raktári áruk mérsékelt

Részvénytársaság május 1-én megszünteti és azt

Piac-utca 65. szám alatt levő lerakatát saját gyártelepére (Ispotály-lapos) gyári árban beszerezhetők.

alapon a járásbíróság *felmentette* K.-nét a vád alól, mert nem volt bizonyítva, hogy ki-nek a potrohát nevezte tolvajnak K.-né.

Igy aztán a természet szeszélyes játéka folytán elveszett a súlyos sértés. De N.-né felebbezett.

A vasárnapi munkaszünet új szabályozása

Ankét a kereskedelmi- és iparkamaránál.

A vasárnapi munkaszünet új szabályozásáról a kereskedelmi miniszter törvénytervezetet dolgoztatott ki, amely tervezetet véleményadás végett a kereskedelmi- és iparkamaráknak is megküldötte. A debreceni kamara a törvénytervezet tárgyalására s intézkedéseinek megvitatására szakértekezletet hívott egybe, melyre a kerület kereskedelmi- és ipari érdekképviselőit hívta meg. A ma délután három óraker megartott szakértekezleten résztvettek: a kamara részéről: Falk Lajos alelnök, mint az értekezlet elnöke, Debreceni Lajos alelnök, Radó Rezső dr. segédtitkár, előadó, Julow Viktor dr. fogalmazó, jegyző, Ujfalussy Géza dr. Mint értekezleti tagok: Bárdos Géza, a Kereskedő Társulat főtitkára, Balkányi Béla, az Omke. debreceni fiókjának titkárja, May Andor az István-malom vezérigazgatója, Dávidházy Kálmán ipartestületi elnök, Scheibner Gyula ipartestületi jegyző, Harsányi Imre dr. iparhatósági biztos, Mogyoróssy Győző a kiskereskedők egyesülete képviselőjében, ifj. Bardóczy János, Novák Sándor, Darvai Pál a büdsszentmihályi ipartestület nevében, Görcsös Lajos a lámpagyár képviselője, Szepessy Albert a Munkás-Otthon megbízottja.

Falk Lajos elnök üdvözölte a megjelent értekezleti tagokat.

Radó Rezső dr. segédtitkár ismertette a vasárnapi munkaszünet új szabályozására irányuló törekvéseket. Az új törvénytervezet megállapítja a munkaszüneti napokat, ezek lennének: Szent István napja, a vasárnap és új munkaszüneti napként beiktatja karácsony első napját. Maga a törvény kivonja a munkaszünet alól a fogadó, vendéglő, kávéház és kávémérő iparokat, a rendes járatási időhöz kötött személyszállítást, a bérkocsisokat, s a gyógyszerárakat. Egyéb szempontokból azonban ezek is a törvény más rendelkezései alá tartoznak. Meghagyja a törvény a kereskedelemügyi miniszter számára azt a hatáskört, hogy bizonyos munka közegészségi, hadügyi, közforgalmi, közbiztonsági, vagy állami érdekből vasárnap is végzendő, melyek természetüknél fogva meg nem szakíthatók, vagy nem halaszthatók, melyektől a teljes üzemnek a munkaszüneti napot követő napon a rendes időben való megkezdése függ; melyek a kizárólag, vagy túlnyomó részben szélerőre, vagy nem állandó vizierőre berendezett üzemekben a hajtóerő kihasználása érdekében nem szünetelhetnek; melyek az üzem természete folytán az évnek csak bizonyos szakában végezhetők; melyek a feldolgozásra kerülő nyersanyag, illetőleg félgyártmány gyors romlásának elkerülése érdekében halaszthatatlanul végzendők, vagy melyek végzését a közérdelemmel s a közönség érdeke megköveteli. A törvény e szakaszában mindenestre ki kell mondani, hogy az ily kivételeket megállapító rendeletek kiadása előtt a rendeletek tervezete véleményadás végett a kereskedelmi- és iparkamaráknak megküldendő.

A tervezetnek igen helyes intézkedése, hogy egyes kivételes esetekre a munka megkezdését az elsőfoku iparhatóság is engedélyezhesse, rendkívüli munkákra. Ily rendkívüli munkák azok, melyeket erőhatalom, vagy más parancsoló szükség esetén veszély, vagy károsodás elhárítása érdekében, nyersanyagok romlástól megóvása érdekében, közbiztonsági, közegészségi, közforgalmi, vagy más közérdekből, vagy kivételes alkalmakkor a közérdelemmel és díszítés érdekében kell végezni. Ha az ily munkák szükségére oly időben merül fel, hogy annak megkezdésével a hatósági engedélyt nem lehet megvárni, a munkát meg lehet kezdeni, de 24 óra alatt az

illetékes hatóságnak be kell jelenteni. A kereskedelmi üzletek árusítása a vidéken úgy mint eddig, vasárnap délelőtt 10 óráig volna megengedve. Ha a kereskedők kétharmadrésze a vasárnapi árusítást egészben megakárja szüntetni, úgy az iparhatóság ezt kötelező erővel elrendelheti. A dohánytözsdek árusítása vasárnaponként déli 12 óráig tartana. A szeszitalt kimérő üzletek délelőtt 10 óráig árusíthatnának.

Megszorító intézkedést tartalmaz a tervezet a vásári árusításra nézve, amennyiben a kirakó vásár két vagy több napig tart s az egyik nap munkaszüneti nap, úgy a vásár idejébe eső vasárnapon az árusítás csak addig tarthat, amíg az más vasárnapon is meg van engedve. Intézkedik a tervezet az irodai munkákról is. Ezt csak nyílt árusítási üzletekhez tartozó irodahelyiségekben enged meg, addig, amíg az árusítás is meg van engedve. Igen fontos szociális intézkedéseket tartalmaz a tervezet azon alkalmazottak pótlólagos pihenőjére, akik valamely üzemben vasárnap is dolgozhatnak. Kimondja továbbá a tervezet azt is, hogy az alkalmazott az ezen törvényből folyó jogairól le nem mondhat. A tervezet igen lelkiismeretes, gondos munka, amely át van hatva szociális megértéssel, de egyszersmind tekintetbe veszi az élet folytonosságának követeléseit.

Az előadás után igen érdekes és tartalmas beható vita fejlődött ki, amelyben May Andor, Mogyoróssy Győző, Bárdos Géza, Falk Lajos, Harsányi Imre dr., Szepessy Albert, Scheibner Gyula s iméltlen Radó Rezső dr. vettek részt.

A hajduszováti rablógyilkosság

Nyomon van a csendőrség

A hajduszováti borzalmas rablógyilkosságban folyik a nyomozás. A csendőrök tegnap még vajmi kevés nyomra akadtak, ma már azonban fontos és a nyomozásban nagy jelentőségű adatok vannak a birtokukban. Elsősorban sikerült megállapítani, hogy kiknek volt közvetlen tudomásuk a rozs eladásáról, amelyet a gyilkosság előtti napon eszközölt Kardos Antal.

Megállapították azt is, hogy csak közsébeli ember követhette el a rémes kegyetlenséggel végrehajtott rablógyilkosságot. A tettesnek ugyanis feltétlenül ismerni kellett a gazda viszonyait és a körülményeket. A csendőrség abban az irányban is kutat, vajjon nem állott-e valakinek az érdekeben a módos Kardos Antal eltemni láb alól. Erre nézve súlyos gyanu merült fel két hajduszováti lakos ellen. Mindkét gyansutottat erősen figyelik.

A helyszínrre kiutazott Fernczy Tibor dr. kir. ügyész és a vizsgálóbíró, valamint Horváth Arthur dr. törvényszéki orvos még tegnap este visszajöttek Debrecenbe. A helyszíni szemléről jegyzőkönyvet vettek fel, amelyet ma beterjesztettek az ügyészség vezetőjének. Horváth Arthur dr. a boncolás fogantatásáról és annak eredményéről készített jelentést. A boncjegyzőkönyvben az áldozaton ejtett vágás nagysága van feltüntetve és a nyomban beállott halál okáról mond véleményt a törvényszéki orvos.

Kardos Antal, a meggyilkolt gazdát, holnap fogják eltemetni, miután az ügyészség erre engedélyt adott. A gyilkosság színelhlyén állandóan nagy tömeg tartózkodik és izgatottan tárgyalják a történeteket. Csendőrök őrzik a házat és tartják fenn a rendet, mert a kíváncsi nép mindenáron be akar jutni a lakásba.

A csendőrség a nyomozásról holnap küld jelentést a debreceni kir. ügyészségnek.

A sajtófőnök sajtópöre

Fehéri Ármándot fölmentették

A budapesti esküdtbíróság ma hozta meg ítéletét a Barát-Fehéri féle sajtópörben, a melynek tárgyalásáról fővárosi tudósítónk a következőket jelenti:

(Barát Ármán levelei.)

Az elnök kilenc óraker nyitotta meg a tárgyalást, s elrendelte a levelek és okmányok fölolvását.

Az egyik levélben (1906. május 22.) Barát Ármán sürgeti azt a honoráriumot, melyet Pallós a temesvár-varjasi vasút lanszirozásáért kikötött magának.

A második levélben (1906. augusztus 27.) a megígért jutalék egy részét, 1000 koronát, kéri. „Tudod, hogy a politikai viszonyokra való tekintetből publicisztikai munkát egyelőre nem vállalhattam, s így jóformán csak hivatalos illetményeimre vagyok utalva”.

A harmadik levélben (1906. április 6.) 1100 koronát kért Barát és ezt írta többek közt: „Remélem, hogy mihamarabb alkalmat adsz az összejövetelemre, talán vaiani újabb okos dolgot készíthetnék”.

A negyedik levél 1907. február 8-án kelt. Ebben figyelmezteti Barát Pallóst, hogy a neki szánt tiszteletdíj esedékes és 5—600 koronát kér.

1907. június végéről szól az ötödik levél; ezt Karlsbadból írta Barát, 600 koronát kért benne.

A hatodik levél Karlsbadból ment Pallósnak 1907. július 13-án. Ebben is pénzt kér. „A pénzt valamely hivatalnokod neve alatt küldesd, nehogy a postán tracsra adjak alkalmat”.

A hetedik levél (1907. július 19. Karlsbad) köszönetet tartalmaz.

Budapestről 1907. október 18-iki kelettel 350 koronát kért Barát a nyolcadik levélben. A kilencedik levélben (Budapest, 1907. október 23.) azt írta Barát, hogy legalább 6—700 koronát küldjön Pallós neki, mert fél, hogy lefoglalják a fizetését.

Az utolsó levél, melyet fölolvastak. Arouvillében kelt 1912. augusztus 20-án; ez szintén köszönetet tartalmaz.

(Okiratok.)

Temesvár város polgármesterének átiratát olvasták most föl. E szerint Barát Ármán 1898. január 1-től 1905. végéig volt törvényhatósági bizottsági tag. Tagja volt a gazdasági bizottságnak is. Fölolvasták Barát Ármánnak a polgármesterhez intézett levelét, melyben bejelenti, hogy törvényhatósági bizottsági tagságáról megváltozott viszonyai miatt lemond. A lemondó levél 1906. január 22-én kelt.

Fölolvasták a Temesvár város közgyűlési határozatát, amelyet abból az alkalomból hoztak, hogy Barát Ármánt királyi tanácsos-sá nevezték ki. A határozat meleg hangon emlékszik meg azokról az érdemeikről, melyeket Barát Ármán Temesvár kulturális és gazdasági életének fölvirágzása körül szerzett magának.

Fölolvasták Barát Ármán kinevezési okmányát, mely Fehérváry Géza báró aláírását viseli. A dekretum szerint Barát Ármán 1905-ben nevezték ki a miniszterelnökségi sajtóirodába sajtótudósítónak a IX. rangosztályba összesen 3400 korona fizetéssel.

(Egy esküdt indítvány.)

Kerekes Izsó dr. esküdt kéri, hogy hallgassák ki Pallós Ignácot arra nézve, igaz-e az, hogy Barát Ármán közölte vele a minisztertanácsnak azt a határozatot, mely szerint a Máv. kihelyezi a pályaudvarokat. Azonkívül szeretnénk tudni, — ugymond az esküdt — mit értett Barát Ármán ur akkor, mikor azt írta Pallósnak, hogy „újabb okos dolgot eszelünk ki”.

Elnök: A pályaudvar kihelyezésének kérdése hivatalos titok.

Az esküdt: Akkor csak annyit méltóztat-

sék megkérdezésnek arról a Ráth Endre sértettét, akkogatni.

Elnök (B)

Barát Ármán lyezését illeti, emlékszem, hogy fordítottam vele a bizonyítást, madás, melyet tettem az alagyobb sikerrelre nem vonatnyai rendezés.

A bíróság hogy Pallós ki, megtagadteknak nem

Ezzel a az ügyész áhez intézend

Két kérttekhez intézsik kérdés a galmazást k

Ráth Endre kíván intéznigaz-e az, hzett leveléből volt, a térsáért 5000 honorárium ez által a v

Az ügy a kérdést fömeg pontos talnok, mit

A bírósása végett

Több n tizenkét óra totta meg a szövegét:

1. Igaz napilapnak nuár hónap számában vádiratban lemenyt Fe

lő vádat in közé? Ige

Ha az II. iga náctól kiké pénzüsszeg szolgálattal jas vasut

selői minőségében sára hozta

Ha az III. F

désben leirát Ármán amely valvadi vagy

vagy öt k nem?

Ha a sodik kér

IV. a tett csele vel behiz

szavakba vagy net

Ezut dotta el

— V mekkel, sport. Es

hajsza. M nyomtat

verrel ig a vádat

ügyelve fejjel ma

sportsze tak egy

Itt vad utá

éppen e

sék megkérdezné a sértettől, hogy szolt-e Pallósra erről a tervről.

Ráth Endre dr. védő: Ha megkérdezik a sértettet, akkor tanuképpen kérem kihallgatni.

Elnök (Baráthoz): Kíván nyilatkozni?

Barát Armin: Ami a pályaudvarok kihelezését illeti, kijelentem, hogy *abszolúte nem emlékszem*, hogy valaha ilyen határozatot fordítottam volna. Magam kértem erre nézve a bizonyítást, mert ez a legmérgezetebb támadás, melyet ellenem intéztek. Hogy mit értettem az alatt, hogy Pallós érdekében nagyobb sikerrel fogok kijárni, az semmi egyéb nem vonatkozott, mint arra, hogy a *viszonyai rendezésére valamit teszek*.

A bíróság az esküdtnék azt a kérését, hogy Pallós Ignácot tanuképpen hallgassák ki, *megtagadta*, mert az ő vallomása bizonyítéknak nem volna tekinthető.

A kérdések.)

Ezzel a bizonyító eljárást befejezték s az ügyész átadta a bíróságnak az esküdtekhez intézendő kérdések szövegét.

Két kérdést kíván az ügyész az esküdtekhez intézni. Az egyik a ténykérdés. A másik kérdés az, hogy a vádlott nyilvános rágalmozást követett-e el.

Ráth Endre dr. egy harmadik kérdést is kíván intézni az esküdtekhez. Azt a kérdést, igaz-e az, hogy Barát Armin Pallóshoz intézett levelében akkor, mikor már köztisztviselő volt, a temesvár—varjasi vasut lanszirozásáért 5000 koronát, majd újabb, meg újabb honoráriumot kért és kapott, stb. stb., s hogy ez által a vádlott bizonyította-e állítását.

Az ügyész: Kéri a bíróságot, hogy ha ezt a kérdést fölteszi, szólítsa föl a védőt, jelölje meg pontosan azt, hogy Barát mint közhivatalnok, mit tett Pallós Ignác érdekében.

A bíróság ezután a kérdések megállapítása végett visszavonul.

Több mint egy órai tanácskozás után fél tizenkét órakor a bíróság következően állapította meg az esküdtekhez intézendő kérdések szövegét:

I. Igaz-e az, hogy a *Pesti Hirlap* című napilapnak Budapesten nyomatott, 1913. január hónap 22-iki keltezéssel kiadott 19-ik számában *Barát Armin szerepe* feliratu és a vádiratban idézett kitételeket tartalmazó közleményt *Fehéri Armand*, a szerzőként szereplő vádat írta és az ő bejegyzésével tétetett közzé? Igen vagy nem?

Ha az első kérdésre hétnél több igen,

II. igaz-e, hogy *Barát Armin Pallós* Ignácól kikötött jutalom és kért kölcsön címén pénzüsszegeket fogadott el és hogy viszontszolgáltatul azok fejében annak temesvár—varjasi vasutépítési vállalatát illetően *köztisztviselői minőségben közbenjárt vagy ily minőségében szerzett értesüléseit annak tudomására hozta*, igen vagy nem?

Ha az első kérdésre hétnél több igen,

III. *Fehéri Armand* vádlott az első kérdésben leírt cselekménnyel tényt állított-e *Barát Armin* miniszterelnökségi sajtótudósítóról, amely valódisága esetén vele szemben *bűnvádi vagy fegyelmi eljárást* vonna maga után, vagy őt *közmegvetésnek* tenné ki? Igen vagy nem?

Ha a III. kérdésre hétnél több és a második kérdésre négyenél több igen, akkor IV. a vádlott a második kérdésben említett cselekményekkel vagy azok bármelyikével *behizonyította-e* a vádiratban megjelölt szavakban foglalt tényállítást valódiságát, igen vagy nem?

(A vádbeszéd.)

Ezután *Nagy Béla* dr. kir. ügyész mondotta el vádbeszédét:

— Vadászat folyik, vérben forgó szemekkel, csattogó fogakkal üzik a vadat. Izgató sport. És még izgatóbb, ha emberre folyik a hajsza. Most pedig embert üz a vadász. Apró nyomtatott betűkkel: a leggyilkosabb fegyverrel igyekszik leteríteni a vadat. Kikereste a vadat és kiverte fekvőhelyéből, lehetőleg ügyelve arra, hogy a kipécézett ember egy fejével magasabb legyen a többinél. A perverz sportszennvedély gyönyörűségére sárba tiportak egy becsületes nevet.

Itt csak vad hajsza folyt egy kipécézett vad után. Politikai hajsza az egész, amely éppen ezért elvakult és könyörtelen.

Majd *Barát Armin* egyéniségét ismertette az ügyész, mint kiváló emberét, aki a közéletben csak hasznára volt polgártársainak és egész életében dolgozott.

(Az ítélet.)

Délután fél öt órakor nyitotta meg az elnök a tárgyalást. Az esküdtek visszavonultak tanácskozni, ami öt órától hét óráig tartott.

Hét órakor hirdette ki az esküdtek verdiktjét *Kerekes* Izsó dr. az esküdtek főnöke. Az esküdtek mind a négy kérdésre igen-nel feleltek, mire a bíróság *Fehéri Armandot* fölmentette.

Rendőrök egy cilinderes ur után

Hajsza a korzón

Tegnap este hat óra tájban izgalmas hajsza volt szemtanuja a népes korzó közönsége. Két rendőr kocsin üldözött egy cilinderes férfit, aki futóléptekkel próbált menekülni. Az üldözés sok találgatásra adott alkalmat s a korzón hamarosan híre terjedt, hogy a rendőrök betörőt üldöznek. A hajsza oka és előzménye a következő:

A Piac-utcai „Debrecen“-szálló sörcsarokába tegnap délután betért négy diák. Mulatozni kezdtek s az elfogyasztott italtól lerészegedtek. Mámoros fővel felmentek a szállóba s ott udvarolni kezdtek a szobaleánynak. A diákok egyike, a cilindert viselő, szerelmi ajánlattal ostromolta a leányt, aki erélyesen visszautasította a tolokodást. Botrány keletkezett, mire a ulajdonos rendőrt hívott.

A rendőr igazolásra szőlította fel a diákokat, akik közül a leglármásabban viselkedő cilinderes elszaladt a rendőr elől.

A diák a Széchenyi-utcán futott lefele, a rendőr utána. Utolérni azonban nem tudta. — Erre sipolással figyelmeztette az ítéltábla előtt posztoló 40. számú rendőrt a menekülőre. A 40. számú rendőr a Révész-, Nemzetőr-és Miklós-utcaikon át hajszolta a diákokat, aki már messzire járt üldözőjéitől.

A Piac-utcán a rendőr kocsi kapott és a 105. számú társával tovább folytatta az üldözést. A diák a Deák Ferenc-utcán beszaladt a törvényszék épületébe s csakhamar eltűnt a rendőrök szeme elől. Bezárták a törvényszék kapuit és a fegyőrökkel átkutatták az udvart, de nem bírták fellelni. Az üldözésnek százakra menő nézője akadt és a közönség közül is sokan segítettek a keresésben. Valószínű, hogy a Verbőczy-utcai kapun észrevétlenül eltávozott a diák. Mára azonban kinyomozta a rendőrség az illető kilétét egy főiskolai hallgató személyében. Megindították ellene a kihágási eljárást.

Ma utoljára!

A MÉLTÓSÁGOS MASAMÓD

Elsőrendű vigjáték 2 felvonásban.

Főszereplő Hanny Weise.

1. Zene.
2. **A francia Jura.**
Természeti felvétel.
3. **A kis bretonnó.**
Kacagató, jelenet.
4. **A film író.**
Bohózat.
5. **Tolakodó Péter.**
Komikus jelenetek.
6. **Hamis levelek.**
Drámai életkép.

Előadások kezdete: este 7 órakor folytonos be-
menettel. Rendes helyárak. Bérlet, útszivelő-
és trafikjegyek érvényesek.

Szombaton új műsor.

Pfeiffer üzletvezető a politikai üldözések miatt nyugalomba vonul

Debrecenben mindenki nagy szeretettel és becsüléssel emlékezik vissza *Pfeiffer Gyulára*, a debreceni üzletvezetőség volt helyettes főnökére. Két évvel ezelőtt nevezték ki *Pfeiffert* Aradra üzletvezetőnek. Arad város társadalma szeretettel vette körül *Pfeiffert*, akinek nevét a legutóbbi aradi választáson az ellenzéki agitációs céljaira használta ki, azt hirsztelvén, hogy *Pfeiffer* presszionálta a vasutasokat és máról holnapra elhelyezte azokat, akik nem a munkapárt jelöltjére szavaztak. Emiatt a képviselőházban meg is interpellálta *Apponyi* Albert a kereskedelmi minisztert, aki kijelentette, hogy a szolgálat érdekében minden üzletvezető annyi tisztviselőt és alkalmazottat helyezhet át, amennyit szükségesnek lát. Az aradi üzletvezetőség területén nemcsak ellenzéki vasutasokat helyeztek át, hanem olyanokat is, akik a kormány jelöltjére szavaztak. A *Pfeiffer* elleni féktelen támadások azonban nem szüntek meg s ez az üzletvezetőt annyira elkedvetlenítette, hogy elhatározta nyugalomba vonulását.

Egy aradi újságíró előtt nyugalomba vonulásának okairól így nyilatkozott *Pfeiffer*:

— Öszintén szólva, engem nagyon elkeserítettek a mértéknélküli támadások, amelyek az ellenzék részéről értek s elhatároztam, hogy nem fogom megvárni a legközelebbi képviselőválasztást. *En nem akarok mindenkori kapóca lenni*, nekem elég volt az alap-talan meghurcolásból. Megelégettem azt, hogy olyan áthelyezések miatt érjenek támadások, amelyekhez semmi köze a politikának. — Ha egy ellenzéki érzelmi vasutast áthelyeztem, már kész volt a támadás, de nem vették észre, hogy ugyanakkor ötven olyan vasutas is megkapta az áthelyező parancsot aki a munkapártnak volt hive. Ha egy ellenzéki nem kapott jutalmat, az nagyobb baj volt, mintha ötven, a munkapárthoz tartozó vasuti alkalmazottat kellett mellőznöm.

Az öreg Sebestyén esete

A hetvenhárom éves vádlott

Hetvenharmodik évét tapossa az öreg *Sebestyén* József nánási háztulajdonos, aki ma két rendbeli lopás vétsége miatt állott a debreceni törvényszék előtt. Egészséges, piros arcú aggastyán *Sebestyén* József. Hőfehér, vastag bajusza mint két egymástól elugró testes miligyertya döfködi a levegőt. Kopasz tarkóját is tisztos ezüstös fiirtök koszoruzzák és az öreg szemlesütve, szegyenkezve melegíti a vádlottak padját.

Sebestyén Józsefet szomszédja, özvegy *Bagossyné* azzal vádolja, hogy két izben, mikor *Bagossyék* távol voltak hazulról, az öreg átmászott a 166 centiméter magas közös kerítésen és egy izben tyuktojásokat, más alkalommal egy véka buzát lopott az öreg. Dr. *Nagy Kálmán* törvényszéki bíró elnökölt a tárgyaláson.

— Bűnösnek érzi magát? — kérdezi az elnök az öregtől.

— Tekintetes királyi bíró ur, nem én vótam az az illető. Világéletembe se loptam én, pedig már megettem a kenyereim javát.

A tanuk azonban alaposan eláztatták az öregot. *Nagy Imre* tanu látta, amikor az öreg a szomszédasszony tyukoljának a létráján állott. Özv. *Hódos* Miklósné is a két szemével látta az esetet.

— Kint állok, lelkelem, a kapu előtt — vallja *Hódosné* — hát egyszer csak ijedezve kiált hozzám *Nagy Zsófia*, hogy siessek csak oda. Mikor odamentem, azt mondja *Nagy*

Zsófia: Gondolja csak mit láttam, galambom néném. Nem tudom elbirni, hogy meg ne mondjam galambom nénémnek, az öreg Sebestyén most mászott át a kerítésen.

Elők szembesíti a tanukat az öreggel:
— Hallotta mit vallottak?
— Hallani hallottam, de én nem tehetek róla.

— De látták is magát és megismerték.
— Hászen ismerhetnek...
A törvényszék három napi fogházra ítélte az öreget. Az öreg dünyögve belenyugodott, csak azt kérte, hogy otthon Nánáson ilhesse le.

Az ügyész megengedte.

HIREK

Szirmayné Mészáros Juszti halála

Szombaton Debrecenbe szállítják holttestét

Debrecen uri társadalmának nagyon érdekes alakja volt a 80-as években Szirmayné Mészáros Juszti, aki csütörtök éjszaka hunyt el Budapesten.

Szirmayné Juszti mint talentumos énekesnő szolgálta a vidéki színpadokat s később élete feladatául tűzte ki a művirág készítésnek meghonosítását az országban. Minden nagyobb városban tanfolyamokat tartott s valóságos művészetté tudta fejleszteni ezt a műipart.

Debrecenben letelepedvén, Péterfia-utcai otthona kedvelt találkozási helye lett Debrecen művész- és író-, tehát bohém-társadalmának. Nagy mulatságok estek meg nagyuri házában.

1895-ben Budapestre a felsőbb ipariskolába tanárnőnek hívták meg Szirmayné s azóta ott élt a fővárosban.

A múlt szombaton — lábüszkösödést kapván — megoperálták. Mindenre elkészülten vetette magát műtét alá, utolsó akarataként meghagyván, hogy Debrecenbe szállítsák esetleges halála esetén holttestét s itt temessék el forrón szeretett Ilonka leánya mellé a Kossuth-utcai temetőben.

Ügyvédje tegnap értesítette sürgőnyileg egyik Debrecenben lakó rokonát haláláról, kérve a szállítási engedély kieszközölését a főkapitányságnál.

Szirmayné temetése valószínűleg szombaton délután lesz a vasuti pályaudvarról. — Halála itteni rokonai, nagyszámu ismerősei s a még nagyobb számu tanítványai közt nagy részvétet keltett.

— **Fejérváry báró állapota.** Bécsből jelentik: A „Neues Wiener Tagblatt“ és az „Extrablatt“ jelenti, hogy Fejérváry Géza báró állapotában tegnap erős rosszabbodás állott be.

APOLLO

Pénteken — Szombaton — Vasárnap

**A : MAGYAR : MŰVÉSZET : DIADALA
FEDÁK SÁRIVAL A FŐSZEREPBEN!!**

RABLÉLEK

Életkép 5 felvonásban.

Minden előadás keretében

THURY ELEMÉR

személyesen konferál.

RENDES HELYÁRAK. — Jegyek előre válthatók 11 órától a színházi pénztárnál.

— **A fiúmel podeszta megválasztását nem hagyta jóvá a király.** Fiume város képviselő-testülete, mint ismeretes, Zanella Richárdot polgármesterré választotta meg. Ez a választás Fiume város statútuma értelmében csak akkor válik jogerőssé, ha a király jóváhagyja. Mint a „Budapesti Tudósító“ értesül, most érkezett le a legfelsőbb elhatározás, a mely szerint őfelsége a választástól a jóváhagyást megtagadta. E szerint a statutum értelmében nyolc napon belül új polgármesterválasztást kell tartani.

— **A szegényház fehérenemű szükséglete.** A városi tanács mai ülésén döntött a szegényháznál szükséges vászonneműek, férfi nyári ruhák, pokrócok szállítása érdekében megtartott árlejtés eredménye fölött. A tanács a szállítással, mint legolcsóbb ajánlközöt, a Donogán és Somossy céget bizta meg 3310 korona végösszeggel.

— **Három zsufoft ház gyönyörködött ismét a „Rablélek“ szépségeiben az Apollóban.**

— **Kémkedő házastársak.** Cernovitzból táviratozzák: Tegnap Szadagorában Oroszország javára való kémkedés miatt letartóztatták Milczoch földbirtokost és feleségét, aki néptanítónő. Körülbelül három héttel ezelőtt több oroszbarát agitátor házában házkutatást tartottak, közöttük a Milczoch-házaspár lakásán is. Itt a hatóság igen terhelő iratokat, különösen leveleket talált. Ezek a házkutatások a Gerovszki-üggyel álltak kapcsolatban. Mikor a Milczochéknál lefoglalt iratokat elolvasták, megállapították, hogy a házaspár szoros összeköttetésben volt a pétervári vezérkarral és Cernovitzban és környékén hírszolgálatot végzett Oroszország részére.

— **Nagyobb szabású filmet még nem produkált a kinematográfia, mint a Gettysburgi csata című kép, melyet az Uránia-mozgó mutat be.**

— **A kórházi ápoló rémtette.** Aradról jelentik: Hetmann Géza kórházi ápoló hónapokon át együtt lakott bátyjának, Hetmann Pál iparosnak huszonhárom éves feleségével, a kinek férje egy éve távol van Aradtól. Az asszony tegnap este kijelentette, hogy elköltözik sógorától. Ez Hetmann Gézát, aki különben is ideges ember, annyira felingerelte, hogy revolvert rántott elő és rálőtt az asszonyra. A szerencsétlen nő nyomban meghalt. A gyilkos meztelán, ugyszólván ruha nélkül elmenekült. A rendőrség ma hajnalban a város határában lévő szennyvizcsatorna partján halva találta Hetmann Gézát. Megállapították, hogy revolveréből szájába lött.

— **Felrobbant országút.** A magyarsárosi földgázkatasztrófa, a múlt hét szenzációs eseménye, minden előadás keretében látható az Apollóban.

— **Belefuladt a pocsolóyába.** Balmazújváros Szabó József 14 éves fiu nyavalyatórésben szenvedett. Tegnap délután egyedül tartózkodott az udvaron, mikor epiletikus rohamok elővették. Önkivületi állapotban fetrengett a földön s eközben belefuladt az udvaron levő pocsolóyába, ahol megfuladt. A fiu halálát bejelentették a debreceni kir. ügyészségnek, amely a temetési engedélyt megadta.

— **Világláger a Gettysburgi csata, mely az Uránia-színház nagy szenzációja, ma látható.**

— **A pokol tornáczán.** Zöldelő szántóföldekről hamuhegy. A Kinoriport legújabb magyarsárosi felvétele, kizárólag az Apollóban látható.

— **Péncz-, szivar- és cigarettatárcák, finom bőr nőitáskák, uti bőröndök, kosarak és teljes utifelszerelések a legolcsóbb szabott árak mellett Mentze Henrik ujdonságok áruházában Piac-u. 38. szám.**

— **„A méltóságos masamód“** vigjátékban csodás szerepet játszik Hanny Weise, mely az Uránusban látható.

— **Az Uránus kiváló műsora** ma kerül utoljára bemutatásra.

— **Elegáns kalap, nyakkendő és fehérenemű ujdonságok** kaphatók Frank Testvéreknél, a vármegyeháza mellett.

— **Gyönyörűség hallgatni Thury Elemér szellemi kincsekben gazdag konferanszát az Apollóban.**

— **A tulzsufoftság elkerülése miatt a színházi pénztárnál ezuton is felkérjük a t. közönséget, hogy sziveskedjenek jegyükről idejében gondoskodni a „Rablélek“ előadásaira az Apolló nappali pénztáránál.**

— **Thury Elemér a „Rablélek“ összes előadásain személyesen konferál.**

Színház

A SZÍNHÁZ MŰSORA:

PÉNTEK: *A kis gróf*, operett. Huszár Károly vendéglátéka. (B bérlet.)

* „Leányvásár“. Hosszas pihentetés után ma ismét Jacobi diadalmas operettje, a „Leányvásár“ került színre Huszár Károly vendég kedvéért. Huszár Károlyra még emlékszünk az aradi színtársulat debreceni vendégszereplése idejéből. Mint vendéget ma is szimpatikusan fogadta a közönség. Az előadást Borbély Lili ragyogó alakítása uralta. Borbély Lili decens művészete, hódító egyénisége mindenért kiengesztel. A közönség tüntetően innepelte. Pompás partnere volt Komos Ferenc, aki sok tapsot kapott. Egyebekben fáradtság és unalom ülte meg a színházat, mely félig telt meg.

Debrecen legnagyobb, legelőkelőbb mozgója
EGYHÁZ-TÉR. — TELEFON 12-51.

Péntek — Szombat — Vasárnap

április hó 24-én, 25-én, 26-án

Világ szenzáció!

!! Amerikai stíl !!

Kizárólagos bemutatási joggal

ÉSZAKAMERIKA

DÉLAMERIKA

ELLEN.

(A GETTYSBURGI CSATA)

A legszebb és a legizgalmasabb csatakép, mely eddig a kinematográfiában megjelent. A legtökéletesebb technika jellemzi e képet, amely a helyszínen egy évig készült 3000 ember részvételével. Maga a felvétel 32000 koronába került. E képnek minden jelenete meg lepetésszerű s mindenkit érdekel.

Budapesten a Mozgóképek Otthonban került bemutatásra e csodás látványosságú mozgóképek, melyet Ófensége József főherczeg és családja teljes udvartartásával is végig nézett és a legnagyobb megelégedését fejezte ki a látottak felett.

Bemutatóra kerül még
az új kísérő műsor.

Előadások kezdete ma csütörtökön este 7 és 9 órakor. Minden kép után van bemenet. Rendes olcsó helyárak. Kedvezményes áru jegyek érvényesek.

Szombaton — Vasárnap

sz előadások d. u. 3 óra-
kor kezdődnek.

* „A színház opera kiv...
„A kis gróci színház...
letes, a p...
pét Borb...
Szalay é

* A (A színház...
sékelt he...
riül színre...
a „Szibill...
„Timár...
tárnál.

* „A d a jele...
Földes I...
nek prób

T

§ A földműv...
mulatott...
kereked...
mári G...
ütötte a...
kálta.

testi sér...
ítelte Sz

§ E

ván b...
pott a m...
kor meg...
fel. A t...
ítelte B

§ E

Imre vá...
berében...
szeszl...
nyel, ak...
majd k...
debrec...
büntette...
rét há

§ E

Bécs

Sztrasse...
Buzs 19...
m...
ok...
Rozs 4...
ok...
Zab 4...
ok...
Tengri...
ok...
J...
E

Magyar...
Osztrák...
4 száze...
Allamv...
Jelköl...
Rimann...
Salgótar...
Köztü v

M

Bécs

Sztrasse...
Buzs 19...
m...
ok...
Rozs 4...
ok...
Zab 4...
ok...
Tengri...
ok...
J...
E

M

Bécs

Sztrasse...
Buzs 19...
m...
ok...
Rozs 4...
ok...
Zab 4...
ok...
Tengri...
ok...
J...
E

M

Bécs

Sztrasse...
Buzs 19...
m...
ok...
Rozs 4...
ok...
Zab 4...
ok...
Tengri...
ok...
J...
E

M

Bécs

Sztrasse...
Buzs 19...
m...
ok...
Rozs 4...
ok...
Zab 4...
ok...
Tengri...
ok...
J...
E

M

Bécs

Sztrasse...
Buzs 19...
m...
ok...
Rozs 4...
ok...
Zab 4...
ok...
Tengri...
ok...
J...
E

M

Bécs

Sztrasse...
Buzs 19...
m...
ok...
Rozs 4...
ok...
Zab 4...
ok...
Tengri...
ok...
J...
E

M

Bécs

* „A kis gróf“ Huszár Károlylyal. — (A színházi iroda jelentése.) A Népepera kiváló művésze holnap, pénteken este „A kis gróf“ címszerepében lép fel a debreceni színházban. Ez előadás, mely B) bérletes, a pompás zenéjű operett többi főszerepét Borbély Lili, V. Márkus Angela, Kassay, Szalay és Rónai játsszák.

* A „Szibill“ vasárnap délutáni előadása. (A színházi iroda jelentése.) Mérsekelte helyárrakkal most vasárnap délután kerül színre Martos, Huszta és Jacobi operettje a „Szibill“. Jegyek úgy erre, mint az esti „Timár Liza“ előadásra kaphatók a pénztárnál.

* „A vörös szegfű“. (A színházi iroda jelentése.) A színház már megkezdte Földes Imre új darabjának, „A vörös szegfű“nek próbáit.

TÖRVÉNYKEZÉS

§ A tánc vége. Szilágyi József hadházi földműves a múlt év tavaszán több társával mulatott egy korcsmában. Szilágyiék táncra kerekedtek s közben Szilágyi ráhágott Szathmári Gyula pintér lábára. Szathmári arcul ütötte a legényt, aki erre késével összeszurkálta. A debreceni törvényszék ma súlyos testi sértés vétsége miatt három heti fogházra ítélte Szilágyit.

§ Elítélték, mert vesztegetett. Bakó István böszörményi földműves kukoricát lopott a mezőről; a mezőőr elfogta s Bakó ekkor meg akarta vesztegetni, hogy ne jelentse fel. A törvényszék ezért ma öt napi fogházra ítélte Bakót.

§ Bot és kés. Gulyás István és P. Nagy Imre vámospércsi legények a múlt év decemberében egy vendéglőben mulattak s ott öszzeszólalkoztak egy Nagy Imre nevű legényvel, akit ölmos bottal négyszer fejbevertek, majd késsel nyolc szurást ejtettek rajta. A debreceni törvényszék ma súlyos testi sértés büntetése miatt Gulyást két havi, P. Nagy Imrét három havi fogházra ítélte.

KÖZGAZDASÁG

Budapesti értéktőzsde

Magyar hitel	809.—
Oszták hitel	612.50
4 százalékos koronajáradék	81.65
Allamvasút	701.—
Jelzálogbank	418.—
Rimamurányi	862.—
Salgótarjáni	700.—
Kőszegi vasút	628.—

Magánoszámlatörlesztési kamatláb
Bécs 3 7/16% — Berlin 2 1/8% — London 1 1/2% 10/16

Budapesti gabonátőzsde

Strasser és Könyg debreceni bizományos távirati jelentése.

Buza 1914. április	12.68
„ májusra	12.79
„ októberre	11.71
Rozs áprilisra	10.59
„ októberre	9.06
Zab áprilisra	7.94
„ októberre	6.84
Tengeri 1914. évi máj. jul.	7.—

Készárú változatlan.

Nagyobb vétel
folytán legújabb divatu

GYAPJU-SZÖVETEKET

főruhára és a legfinomabb NŐI COSTUM-szöveteket mesés olasz árnban ajánlja

DOMÁN ÉS KURZ
posztónagykereskedő
PIAC-UTCA 49. SZÁM.
Főpostával szemben.

Maradékok félárban!

Meghívó.

A Debrecen-Belvárosi Takarékpénztár r.-t.
1914. évi május hó 8-án délelőtt 12 órakor a Debreceni Keresk. és Iparkamara tanácstermében

rendkívüli közgyűlést

tart, melyre a t. részvényesek tisztelettel meghívattak.

Tárgysorozat:

1. Igazgatósági előterjesztés a Debreceni Bank Részvénytársasággal való egyesülés tárgyában.
2. Határozathozatal az egyesülő intézetek alaptökeinek egyesítése, valamint az egyesült intézet alaptökéjének új részvények által 1 millió koronára leendő felemelése tárgyában.
3. Az egyesült intézet alapszabályainak megállapítása.
4. Az egyesült intézet igazgatóságának és felügyelő-bizottságának megválasztása.

Kelt Debreczen, 1914. április hó 23.

Az igazgatóság.

Meghívó.

A Debreceni Bank Részvénytársaság
1914. évi május hó 8-án délelőtt 12 órakor a Debreceni Keresk. és Iparkamara tanácstermében

rendkívüli közgyűlést

tart, melyre a t. részvényesek tisztelettel meghívattak.

Tárgysorozat:

1. Igazgatósági előterjesztés a Debrecen-Belvárosi Takarékpénztár Részvénytársasággal való egyesülés tárgyában.
2. Határozathozatal alaptöke megállapítása, az egyesülő intézetek alaptökeinek egyesítése, valamint új kibocsátású részvények által 1 millió koronára leendő felemelése tárgyában.
3. Az egyesült intézet alapszabályainak megállapítása.
4. Az egyesült intézet igazgatóságának és felügyelő-bizottságának megválasztása.

Kelt Debreczen, 1914. április hó 23.

Az igazgatóság.

Két éves gyökeres szőlővessző,
gyümölcsfa-oltvány
3—5 éves
egyes akácza
kapható

„Erzsébet“ szőlőtelepen. Iroda Kossuth-u. 32.

DONOGÁN ÉS SOMOSSY

CZÉG

DEBRECZEN,
Kistemplombazár

Ajánlja a tavaszi idényre érkezett
::: újdonságait. :::

Női costum helmék, Selymek, Crepe és ramageokban
! Nagy választék! ! Olcsó árak !

PALMA az elasztikus cipősarok

figyelje meg **TARTÓSSÁGÁT**

A Balmazújvárosi Takarékpénztárral egyesült Önszegélyző Szövetkezet VIII. évi rendes közgyűlését

1914. évi május hó 10-én délután 4 órakor a községháza tanácstermében tartja meg, melyre a szövetkezet tagjai tisztelettel meghívattak.

TÁRGYSOROZAT:

1. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság jelentése.
2. A számadások és a mérleg megállapítása.
3. A felmentvény megadása iránti határozat.
4. Négy igazgatósági és négy felügyelő-bizottsági tag 3—3 évre leendő megválasztása.

Az igazgatóság.

TARTOZIK	Vagyon	Mérleg-számla.	Teher	KÖVETEL
Pénztár	1914.38	Tartalékalap		2920.70
Adósok	68654.52	IV-ik évtársulati törzsbetét		82922.50
Kötelezvények	286120.60	V-ik		52333.02
M. kir. adóhivatal, Debreczen	2207.29	VI-ik		61202.50
Hátralékosok	822.55	VII-ik		30029.50
		VIII-ik		16405.50
		IV-ik törzsb. ered. kamat		7348.08
		V-ik		3605.01
		VI-ik		2537.33
		VII-ik		447.84
		Balmazújvárosi Takarékpénztár r.-t.		77742.—
		Nyeremény		22225.36
				359719.34

TARTOZIK	Veszteség	Eredmény-számla.	Nyeresség	KÖVETEL
Jelenléti díjak	412.—	Kötelezvény-kamat		25557.04
Adó és illeték	1430.55	Könyv és nyomtatvány		62.60
Folyószámla-kamat	7775.34	Beiratási díjak		283.84
Üzleti költségek	174.44	Mulasztási illetékek		1498.82
Nyeresség	22225.36	Kezelési illetékek		2679.—
		Visszatérített adó		1939.39
				32017.69

Balmazújváros, 1914. március 31.

Végh János s. k. Gál József s. k. Bügler Jenő s. k. Lichtmann Zoltán s. k.
pénztárnok. ügy. igazgató. főkönyvelő. könyvelő.

Az igazgatóság:

Lukrits Károly s. k., Ilyés Endre s. k., elnök. Györfi István s. k., alelnök. Letter Gergely s. k.
Radácsi Imre s. k., Kerekes Ferenc s. k., Kecskés Gábor s. k., Fülöp Mór s. k.

Felügyelő-bizottság:

Iffy, Lichtschein Samu s. k., Ambrus Ferenc s. k., Kövy Lajos s. k., Kovács Ferenc s. k., Feldmesser Hermann s. k. elnök.

APRÓ HIRDETÉSEK

Vidékről
apróhirdetéseket legelőszertőbb postautalvánnyal feladni. Az apróhirdetés szövege a postautalvány szelvényén elfér. — Zárt levélben is lehet; akkor a hirdetés ára levélbélyegben esatolendő.

Jeligés leveleket csakis kell igazolás ellenében adni a kiadó hivatal.

Apróhirdetésre telefonon felvilágosítással nem szolgálunk.

Kiadó- hivatalunkban a jeligés levelek délelőtt 10—12 óráig adatnak ki. 706

A Debreczeni Független Ujság telefon száma: Szerkesztőség 3—39
Kiadóhivatal 3—39 és 18
Nyomda 18

Levelezés

Jeligés levélnél a hirdetés száma is kértetik.

Nagyváradról levél van a kiadóban: I never forgot you cimen.

Különteje

Míg a készlet tart az új Béka áruházban Piac- és Hatvan-u. sarkán legújabb faconu selyem bluzok 10 korona. Szövet tamin és batizt bluzok 5 korona, 1 vég angol vászon finom szálú 11 korona, egy kész rumburgi lepedő varrás nélkül 2.40 korona, szövet maradékok 140 cm széles 3 korona. Férfi ingek és fehérneműek remek választékban. Fiu és leánykaruhák remek választékban. Csekély bevásárlásnál sok pénzt takaríthat meg a Béka áruházban. 1715

Hölgyeim!
Egyszeri próba meggyőzi, hogy szeplőt, májolt, pattanást, vimmedlét, minden bőrruhságot az országghírű ártalmatlan Matild-arcenőcs, crém és szappan okvetien elmulasztja. Ha nem, árát minden kibeszélés nélkül visszaadom. Semmi rizikó, próbálja meg. Kapható minden gyógyszer-tárban és drogeriában. Főraktárak: Jóna és Tóth Béla utóda Kubek Tisza-palota. 2736

Üzemnagyoobbitás folytán nyomással:

1000 szines jóminőségű boríték K 3-60
1000 finom fehér boríték . . . „ 6—
1000 félv üzleti levélpapír . . . „ 7—
1000 szines levelező-lap . . . „ 5-20
Egyéb nyomtatvány is elegáns, modern kivitelben, hasonló olcsó árak mellett

HOFFMANN és KRONOVITZ

KÖNYVNYOMDÁJÁBAN
DEBRECZEN, PIAC-UTCZA 49.

Üzlet

TESCHENI és ANDRÁSI TEA-VAJ,
vajás gyeong tavasszi liptói turó mindennap friss érkezésű kapható a Deutsch üzletben.

SZEGEDI PAPRIKA- különlegességek óriási raktára LINDENFELD J. JENŐ fűszer- és gyarmat-áru nagykereskedésében pénzügyi palota. Telefon 79. sz.

Málnási Mária és Szikulai vizek kaphatók Félégyházy Jánosnál.

Palusy Károly polgári és katonai cipész Debreczen, Csapó-u. 41. Készíték mindenféle sport-cipőket, valamint orthopéd cipőket fájós és nyomorék lábakra. Raktáron tartok műhelyemben készült legjobb minőségű férfi-, női és gyermekcipőket.

1 mássa hulladékfa 2.20 fillér. Grünfeldnél, Csapó-utca 16. a. Ugyanott legjobb porosz kőszén, tűzifa legolcsóbban kapható. Telefon szám 982.

A. n. é. hölgyközönség

figyelmébe!
Női fodrászati, Kosmetikai, Szőrtelenítési és Manuktrózo Termelmelet a mai naptól „Bika-szállóda” palotájának József kir. hercegetal részének utcai bolthelyiségebe, a Bika Mozgósínház mellé helyeztem át.
Kramer Józsefné, fodrásznő.

Adás-vétel

Zongora
jókarban levő eladó József kir. hercegetal 58. szám.

Egy
nagy asztali konyha két süttős, jutányosan eladó. Pacsirta-utca 47. szám.

Pénzt kölcsönöz magánzó 5% mellett tiszteséges embereknek 5 évi részletfizetésre (ingatlanra is). KROLL K. Berlin 29., poste restante.

Pálóczi csemege-pirula,

nem kell budai, igmádi víz, drastikus hashajtó szerek, mert egy próbarendelés mindenkit meggyőz, hogy e pirulából 2 szem lefekvéskor, oslikarásmentes, fájdalomtalan bö széklet csinál, hasonló mintha sok gyümölcsöt ettünk volna. amint hogy a gyümölcsök ezen hajtókövetetéből készül, ásványi vegyszer nincs benne, állandó használata a gyomorot rendszerben tartja, nem kellemetlen vele az aranyér, nincs vértolulás, fejfájás, alhasi bántalmak, puffadások s minden rossz gyomorral járó kellemetlenségek megszűnnek. Két szem ingyen!

Próbadohoz 1 korona. Nagydohoz 5 korona
Kapható minden gyógyszer-tárban és drogeriában.
Főraktár: Jóna és Jóna drogeriájában és Kubek 8. gyógyszer-tárban (Tisza-palota).

A Debreczeni Faipar R.-t.

házhöz szállít és faskamrába berakhat száraz tűzifát 10 méter-mázsánként

26— koronáért
Felfűrészelve a fátelapunkon át-veve métermázsánként

2 korona 20 fillérért.
Elsőrendű száraz fát öibe és nem kalockába rakva ölenként házhöz szállítva

42 korona 80 fillérért.
A súly valamint az öl pontosságáért felelősséget vállalunk.

Telephon 156. Telephen 156.

DEBRECZENI BUTORKÉSZÍTŐ ASZTALOSOK SZÖVETKEZETÉNEK

BUTORRAKTÁRA

Debreczen, Piac-utca 26—28. sz.

Az új városi bérház fényesen berendezett szuterénhelyiségeiben.

Minden izlésnek megfelelő butorok!

Szolid árak!

Kedvező fizetési feltételek!

TELEFON: 968.

MIELŐTT SZÖLŐVESSZÓT, SZÖLŐOLTVÁNYT

BORT

gyümölcs- és diszfát

vásárolna, a saját érdekében kérje legújabb képes árjegyzékünket, mely mindenre nézve sok hasznos tudnivalót tartalmaz. Pontos cím:

SZÜCS SÁNDOR FIA

szőlőoltványtelep és bortermelő részvénytársaság
BIHARDIÓSZEG.

MEGÉRKEZETT !!

MOSKOVITS JÓZSEF
uri szabó divattermébe a legfinomabb angol

DIVAT SZÖVETEK

városi ujhérláz 26. A nagy-érdemű urak pártfogását kéri, tisztelettel:

MOSKOVITS JÓZSEF

Takarmányrépamag
Lóhere, Lucerna
Fűmag kaszálóra
Fűmag rétekre
Bükköny, Muhar
Köles, Cirok
Csibehúr, Tengeri
Konyhakerti magvak
Erturli virágmagvak.

KERTÉSZETEMBŐL:
Kanna gumók
Cactus gyöngyke
Krizantemum
Angol pelargonium
Magyar muskátli
Tubarózsák
Magas törzsű rózsák
Kuszó rózsák
Diszcserejék, Diszfák
Bokor rózsák, Fenyők

legolcsóbban

Kontsek Gézánál Kossuth-utca.

MEGHÓDÍTOTTUK A VILÁGOT!

UNDERWOOD
LÁTHATÓ IRASU
GÉP

GEREBEN BÉLA ANDRÁSSY-UT!

3800 bolgár.

100 évnél idősebb!
E balkán nép keménysége és ezen magas életkor-
nak teljes erőben való el-
érése tükre: a — — —

„YOGHURT”
Ez egy tejből készülő, rendkívül táp erejű és gyógyító hatással van; nagyon egyszerű a készítési módja, amellel roppant olcsó, mert házilag előállítható készletből. — Irjon azonnal egy levelezőlapot „BAUMANN tejgazdaságra, Nagyszombat 5. címre és ingyen kapja meg a „A YOGHURT jelentősége mint táp- és gyógyszer-című füzetet. — Azonkívül kap 5 phiola „Baumann-féle YOGHURT-formát”-et (elégendő 5 liter Yoghurt előállítására) és utasítást a bolgár Yoghurt készítéséhez, ha 1 K 60 fillért is beküld bélyegekben vagy postautalvánnyal.

Nyomatott Hoffmann és Kronovitz könyvnyomdájában, Piac-utca 49., a főpostával szemben.